

**Protokół z IX Posiedzenia w 2019 roku:
26 listopada 2019 roku w godzinach 17.00 - 20.30,
sala UMK Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia przy ul. Dekerta 24 w Krakowie,
III piętro, segment B**

Przebieg posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” – Jakub Kościółek – Zastępca Przewodniczącej Zespołu, przedstawienie i przyjęcie zaproponowanego porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 29 października 2019 roku.
3. Zadania wynikające z Programu „Otwarty Kraków”:
 - 1) Omówienie koncepcji **Centrum Wielokulturowego**.
 - 2) Omówienie koncepcji działalności **Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w 2020 roku** w trybie ogłoszenia otwartego konkursu ofert.
4. Wolne wnioski – **Rekomendacja działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Krakowie** – prezentacja uwag Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia w zakresie możliwości realizacji działań/zadań zapisanych w projekcie dokumentu – przeniesiono na kolejne posiedzenie.
5. Zakończenie posiedzenia.

AD. 1. Otwarcie posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”.

Jakub Kościółek – Zastępca Przewodniczącej Zespołu powitał wszystkich obecnych na IX posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 roku, następnie poddał porządek obrad pod głosowanie. Porządek posiedzenia - **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu - został przyjęty (bez akceptacji pkt 4) przez aklamację.

AD.2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 29 października 2019 roku.

Jakub Kościółek – Zastępca Przewodniczącej Zespołu przedstawił projekt protokołu z VIII posiedzenia i poddał pod głosowanie. Protokół - **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu - został przyjęty, 1 osoba się wstrzymała z powodu nieobecności na poprzednim posiedzeniu.

AD.3. Zadania wynikające z Programu „Otwarty Kraków”:

- 1) Omówienie koncepcji działalności **Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w 2020 roku** w trybie ogłoszenia otwartego konkursu ofert.

Jakub Kościółek – zaczął od pkt 2 i oddał głos p. Rafałowi Grabowskiemu w celu przedstawienia działania Punktu informacyjnego dla obcokrajowców w roku bieżącym. Rafał Grabowski – prezes Fundacji Współpracy Polsko – Ukraińskiej „U-Work” prowadzącej Punkt od 2 lat, w kilku zdaniach przedstawił zadania, które realizuje

Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”

Punkt, z jakimi problemami się boryka i jakie ma potrzeby. Rafał Grabowski m. in. zwrócił uwagę na wprowadzoną nową funkcję asystenta kulturowego, który wspiera migranta podczas załatwiania spraw urzędowych.

Po zaprezentowaniu zadania realizowanego w bieżącym roku przez organizację pozarządową, Jakub Kościółek zwrócił się do Magdaleny Furdzik – przedstawicielki Urzędu Miasta Krakowa o krótkie przypomnienie ram formalnych planowanego konkursu na 2020 rok w tym zakresie.

Magdalena Furdzik poinformowała o harmonogramie działań prowadzonych w procedurze konkursowej oraz o kwocie zaplanowanej w projekcie uchwały RMK tj. 270 000 zł. Zwróciła również uwagę na to, że każda organizacja, która ma w celach statutowych zadanie zbieżne z dziedziną zlecanego zadania może startować w konkursie.

p. Jakub Kościółek podsumowując dyskusję, zaproponował zgłaszanie uwag do koncepcji działania Punktu na 2020 rok w trybie konsultacji elektronicznych, zapraszając Członków zespołu do składania uwag pod adres otwarty.krakow@um.krakow.pl

Informacja o możliwości zgłaszania uwag zostanie przesłana niezwłocznie e-mailem do wszystkich Członków Zespołu, również nieobecnych w czasie dzisiejszego.

AD.3. Zadania wynikające z Programu „Otwarty Kraków”:

1) Omówienie koncepcji Centrum Wielokulturowego.

Jakub Kościółek oddał głos p. Januszowi Musze, który wprowadzi obecnych do dyskusji na temat Centrum Wielokulturowego i wielokulturowości jako idei/koncepcji.

Janusz Mucha – zaczął od tego, że chciałby aby to wprowadzenie nie koncentrowało się na Centrum Wielokulturowym, bardziej na **idei wielokulturowości, koncepcji wielokulturowej**, która trafi do wielu ludzi i będzie interpretowana, obrabiana, w związku z tym w swoim wystąpieniu przedstawi rozmaite rozumienia wielokulturowości, które pojawiają się w debacie publicznej. Trudno powiedzieć, czy wszystkie podobałyby się nam i mielibyśmy z nimi po drodze. W debacie europejskiej pojawiło się kilka ważnych głosów – m.in. premier Wielkiej Brytanii p. D. Cameron – który powiedział, że „wielokulturowość umarła”, albo premier Niemiec p. A. Merkel – która powiedziała, że „przesadziliśmy z wielokulturowością w Niemczech i trzeba coś z tym zrobić”, wobec tego trzeba zastanowić się co z tym w ogóle zrobić?

We wspomnieniach rozmaitych Polaków z Kresów, które były pięknym wielokulturowym regionem, z okresu do drugiej wojny światowej oraz do pierwszej wojny światowej, są mieszkający obok siebie Ukraińcy, Żydzi, Białorusini i Polacy, którzy byli szczęśliwi i kochali się. Również we wspomnieniach Anglików z okresu kolonializmu, w szczególności z Indii, które były rajem na ziemi – pięknym obszarem wielokulturowości, w którym jedni chodzili w białych kapeluszach inni w kolorowych strojach, mówili w różnych językach i byli wszyscy szczęśliwi i kochali się – więc jest taki też obraz w przeciwieństwie do wcześniej przywołanego. Jest to obraz

Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu
„Otwarty Kraków”

wielokulturowości jako pewnej relacji społecznej, opartej na bardzo silnej dominacji przemocy, zarówno kulturowej jak i czysto fizycznej.

Pan Janusz na sekundę otworzył jeszcze inne drzwi - w Krakowie mamy Polaków, 70-100 tys. Ukraińców oraz innych ludzi, myślimy o jakiejś lokalnej grupie dominującej oraz mniejszościach imigranckich, ale warto popatrzeć, że imigranckość na wschodzie i południu Polski to nie jest zjawisko nowe, mamy to już od średniowiecza, przemieszanie ludności w różnych miejscach i czy np. szczęśliwi są Romowie w małopolskich wioskach, czy szczęśliwi są Łemkowie, którym się nie pozwala się zamieszczać tablic z nazwami ich miejscowości? Są różne praktyki wielokulturowe, których tak nie definiujemy, np. pojawia się praktyka kulturowa związana z orientacjami seksualnymi, praktyka kulturowa związana z gender, a więc to jest też wielokulturowość. Mamy do czynienia z zanikającymi praktykami klasowymi – to jest również wielokulturowość.

Janusz Mucha na sekundę powrócił do wypowiedzi polityków - wydaje się, że mówiąc o wielokulturowości możemy mówić o migracjach nie ze średniowiecza czy kolonizacji, tylko bieżącej. Co to znaczy, że wielokulturowość „umarła”? Prezydent USA p. D. Trump obejmując urząd powiedział, że pozbędzie się tych wszystkich imigrantów, mówił to bardzo poważnie. Jeżeli popatrzymy na Wielką Brytanię, niektórych imigrantów zwłaszcza z Karaibów już się pozbywają, wprowadzie są to indywidualne przypadki i ważne jest kto na jakich papierach przebywa w Wielkiej Brytanii oraz to jak postąpią z nimi podczas wychodzenia z UE - więc to się da zrobić i nie potrzeba Auschwitz, można mieć inne sposoby na to. Wielokulturowość faktograficzna, czy faktyczna to nie jest stan wieczny, może się to zmienić, ponieważ takie rzeczy się zdarzały i mogą się zdarzyć. To jest jeden poziom wielokulturowości.

Inny poziom to wielokulturowość **wartościująca**, wówczas gdy na jednym terenie są reprezentanci różnych kultur np. migranckich, to jest dobrze, kiedy wartościujemy to pozytywnie, widzimy wprowadzie też te strony negatywne, bo one istnieją, nie ma się co oszukiwać, jednakże z wielokulturowością wartościującą mamy do czynienia, kiedy uważamy, że to jest dobre i zalety przeważają.

Janusz Mucha wrócił do przykładu, że wielokulturowość jest „nieżywa” i czy da się z nią walczyć – przyznał, że bez żadnego trudu. Możemy posłuchać co mówią wybitni przedstawiciele polityki, mediów oraz przedstawiciele innych organizacji opiniotwórczych, którzy się wypowiadają na temat - jaka powinna być Polska. W przemówieniu sejmowym nie zostało powiedziane, że **wielokulturowość jest pozytywną wartością**, to było przemówienie mówiące, że mamy pewną koncepcję polskości i tą koncepcję powinniśmy wprowadzić w życie. W podręcznikach szkolnych można przeczytać, że wielokulturowość nie jest raczej wartością pozytywną.

Mamy również do czynienia z wielokulturowością rozumianą w trzeci sposób – **normatywny**. Możemy uznać, że wielokulturowość cenimy sobie wysoko, ponieważ przynosi to korzyści społeczne, w związku z tym możemy powołać Program „Otwarty Kraków”, rozmawiać o problemach migrantów, prowadzić akcje wspierające zadania realizowane na rzecz migrantów, np. „Punkt informacyjny dla obcokrajowców”, prowadzić akcje afirmatywne, wspierające migrantów, ludzi z innych kultur, którzy nie stają się Polakami w pełni, tylko będą podtrzymywali swoje praktyki, poprzez różne

Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”

polityki społeczne. Zadał pytanie, czy z tym da się walczyć, czy można spowodować, żeby to było „nieżywe”? - bez żadnego trudu, można ograniczać pieniądze itp. czy idziemy w takim kierunku w Krakowie - wydaje się że nie.

Gdy mówimy o wielokulturowości, to warto popatrzeć z punktu widzenia filozofii społecznej – dwóch koncepcji, które byłyby odrębne, chociaż zawsze pomiędzy wszystkim istnieją powiązania, to są bieguny na pewnym kontinuum. Jedna koncepcja to będą **prawa człowieka**, druga - **prawa mniejszości** – to nie są koncepcje identyczne. Gdy mówimy o prawach człowieka, to dajemy ludziom wybór, mówimy np. że we wszystkich biurach w mieście każdy człowiek może zdawać prawo jazdy w swoim języku. Każdy indywidualny człowiek może podtrzymywać swoją islandzkość w Krakowie, ukraińskość, wietnamskość, to jest jego prawo, nikt nie ma prawa ograniczać tego, zabraniać mu mówić w tramwaju w języku niemieckim. To jest jego prywatna, indywidualna sprawa. Mówimy tutaj o wielokulturowości, ponieważ my to dopuszczamy, zgadzamy się na to. Ale każdy ma prawo również zrezygnować z tego i np. zacząć mówić w języku polskim. Z drugiej strony mamy do czynienia z prawem mniejszości. Społeczności nie są zbudowane z jednostek, tylko z różnego typu grup. W praktyce tutaj na sali przekłada się to na kluby, stowarzyszenia, fundacje, parafie itp. – ludzie działają w różnych grupach – co to znaczy, że ludzie tak działają? To znaczy, że człowiek jest przedstawicielem społeczności islandzkiej, nie Islandczykiem w Krakowie. Kto to określa, że jest przedstawicielem społeczności islandzkiej? Określają to kluby islandzkie, parafie, stowarzyszenia islandzkie itp. Te stowarzyszenia mają swoje interesy. To są zupełnie różne koncepcje mówiące co to znaczy wielokulturowość.

Janusz Mucha na koniec zwrócił uwagę, że mówiąc dwa słowa Centrum wielokulturowe, musimy pamiętać o tym, że za tym się ciągną pewne treści. Gdy się pojawia dyskusja publiczna, musimy być przygotowani nie tylko na to, jaki i gdzie ma stać budynek, ale przede wszystkim do tego **jaką wielokulturowość chcemy mieć w Krakowie i dlaczego**. Kto chce mieć wielokulturowość, a kto nie chce takiej wielokulturowości? Zaproponował uzupełnienie wystąpienia w formie eseju swojego autorstwa, który zostanie przesłany pod adres otwarty.krakow@um.krakow.pl

Jakub Kościółek – zaproponował dyskusję, która dotyczyła dotychczasowych działań w zakresie uruchomienia Centrum oraz obecnych możliwości Gminy.

AD.4. Sprawy wniesione

- 1) Rekomendacja działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Krakowie** – ten punkt posiedzenia przeniesiono na kolejne posiedzenie z powodu nieobecności Dyrekcji Wydziału. Projekt rekomendacji został opracowany przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia w zakresie działań/zadań zaproponowanych do realizacji. Zaproponowane ustalenia są efektem spotkania roboczego w Wydziale i powinny być zaprezentowane przez Dyrektora.
- 2) Adam Bulandra** – zwrócił się o wyjaśnienie dotyczące organizowanego Festiwalu Wielokulturowego – kto jest jego operatorem z uwagi na pojawienie się ulotki z programem Festiwalu na którym podano, że organizatorem jest Instytut Willa

Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu
„Otwarty Kraków”

Decjusz – nowa miejska instytucja w Krakowie. Obecna na posiedzeniu p. Dominika Kasproicz udzieliła wyjaśnień, zwracając uwagę na błąd w programie. Jednocześnie poinformowała o sprostowaniu tego błędu, przekazując obecnym poprawiony program Festiwalu w formie ulotki.

Magdalena Furdzik – również zabrała głos w tej sprawie zwracając się do obecnych, aby ewentualne zarzuty pod adresem Gminy i organizatora Festiwalu skierować na piśmie do UMK w celu udzielenia wyjaśnień do zaistniałej sytuacji.

AD.5. Zakończenie posiedzenia.

Ustalono, kolejne posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego na **10 grudnia 2019 roku godz. 17.00** w sali Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia przy ul. Dekerta 24, III piętro, segment B.

p. Jakub Kościółek podziękował obecnym za udział w IX posiedzeniu.

Przewodnicząca Zespołu: Elżbieta Kois - Żurek

Z-ca Przewodniczącej Zespołu: Jakub Kościółek

Protokół sporządziła: Natalia Kotyza

Załącznik do protokołu:

1. Lista obecności z 26 listopada 2019 roku.
2. Porządek posiedzenia.
3. Protokół z VIII posiedzenia w dniu 29 października 2019 roku.
4. Wystąpienie p. Janusza Muchy na temat pojęcia „Wielokulturowość”.